

לההוא מזבח, הה"ד, ח) וימינו תחבקני, דהא מיסוד עד ההוא דרגא, ע חמשא דרגין אינון.

קעה) עלה שלש, פ וכנס אמה, אלו קרנות. לקבל אינון תלתא דרגין, דאטיין לה מנייהו ז תקפו עלאה ושפע. ובג"כ, דוד שנמשח בקרן, נמשכת מלכותו. בגין דאיהו אחיד באינון קרנות המזבח, ה) תקיפו דמדבחה עלאה. קעו) ת"ח, ארבע קרנות. אמה על אמה אית בה במזבח, בגין דאיהי כסא דוד, יום רביעאי, לתת לה שפע מאינון שלש אמות, לאינון ארבע קרנות. קעז) וכד הוו מקריבין כהני מסטרא דחס"ד, עולת התמיד, לגבי מזבח הוו מקריבין ליה, ההוא אתרא דאקרי מזבח. וכד הוו עבדין מתנות מדמא דעולה, הוו סלקין, והוו אזלין בההוא סובב, דאיהו דרגא דידהו, וחולקא דאבוהון, דיהבין שתי מתנות שהן ארבע, לקבל ההוא ק אתרא דאקרי עולה. קעח) וקביל שתי מתנות דההוא בוכרא, דנטיל תרין חולקין. הה"ד, ויעקב איש תם יושב אהלים : רחמי, ודינא. ונסיב ההוא צדיק, תרין חולקין

חלופי גרסאות

ע ג"א חמשה דרגין איכא (קרימונא). פ ג"א נכנס אמה (קרימונא). צ ג"א תוקמא (אמסטורדם). ק ג"א אתר (פרמיסלא). ר ג"א ולקביל (פרמיסלא) ג"א ולקבל (אמסטורדם).

מסורת הזהר

ח) וימינו תחבקני (שה"ש ב) זהר' בראשית א' נק' רלה ציון א' ז"ח כו ס"א של"ו נא ס"ג סו ס"ב. ט) (בראשית כה).

דוד, אמת ה) כח מזבח העליון.

מעלות הסולם

אוצר החכמה

מאמר המזבח

קעו) ת"ח ארבע קרנות וכו': בוא וראה, ארבע קרנות, שכל אחת היא אמה על אמה, יש במזבח שהוא מלכות משום שהוא כסא דוד, יום הרביעי, שהוא רגל הרביעי של המרכבה לתת לה שפע, מאותן שלש אמות שהן חג"ת דז"א, לאותן ארבעה קרנות שלה. קעז) וכד הוו מקריבין וכו': וכשהיו הכהנים שהם מבחינת החסד מקריבים את עולת התמיד, אצל המזבח היו מקריבים אותו, כלומר להשפיע לאותו המקום שנקרא מזבח, דהיינו מלכות. וכשהיו עושים מתנות מדם העולה, היו עולים והיו הולכים באותו הסובב שהוא מדרגתם, וחלק אביהם. דהיינו חסד, שנותנים שתי מתנות שהן ארבע, נגד אותו המקום שנקרא עולה, דהיינו ז"א. קעח) וקביל שתי מתנות וכו': ונגד שתי מתנות של אותו הבכור הנוטל פי שנים, היינו ז"א שנוטל חכמה וחסדים. ז"ש ויעקב איש תם יושב אהלים: רחמים ודין. ויסוד שהוא צדיק נוטל שני חלקים שלו ז"ש נתנה בכורתו ליוסף. ושני חלקים של אביו, וכל זה לוקח יסוד

כי על שם זה נקראת מראה. ואח"כ עלה גבהו חמש אמות מיסוד עד חסד. וכנס אמה שעשו תבנית אחרת קצרה יותר מן כ"ח אמה על כ"ח, והעמידו על הבנין שעל גבי היסוד, זהו סובב. הבליטה של בנין השני נקראת סובב. נגד אותה המדרגה דהיינו חסד דז"א, שנתדבק בה, והיא, מדרגת החסד, סובב לאותו המזבח, ז"ש וימינו תחבקני. שהרי מיסוד עד אותה המדרגה חסד, חמש מדרגות הן, הוד, נצח, תפארת, גבורה, חסד. קעה) עלה שלש וכנס וכו': עלה, היינו שעשו תבנית שלישית בגובה של שלש אמות, וכנס אמה. (כנ"ל אות קע"ד) וזהו מקום המערכה. וכאן נעשו אלו הקרנות, קרן אחת בכל זווית, שעל גבי מקום המערכה. והשלש אמות גובה, הן נגד אותן שלש מדרגות שהן ג"ר חב"ד, אשר מהן בא אל המלכות, תוקף עליון ושפע. ומשום זה, דוד שנמשח בקרן מלכותו נמשכת. משום שהוא נאחו באותן קרנות המזבח, כחות מזבח העליון שהוא מלכות.

(דפ"י דף רנ"ה ע"א)

אוצר החכמה

דידיה, הה"ד, י נתנה בכורתו ליוסף, ותרין חולקין דאבוי, ונסיב כלא האי כ"ל, (ו) ואמלי להווא אתרא דאקרי ים. הה"ד, כ כל הנחלים הולכים אל הים, האי מזבח העולה הוה גביה.

קעט) הא ט' אמות, לקבל ט' דרגין, דאיכא עד צדיק, תשיעאה דכלא, טו"ב ודאי. ש ואיהו כבנין אוצר רחבה מלמטה, וקצרה מלמעלה. הה"ד, ז ויבן י"י אלהים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה. והאי מזבח עלאה, היא אשתו דאדם דלעילא, ובג"כ אקרי מזבח העולה, כד"א, ח ארון הברית, ודא כנסת ישראל. ואקרי מזבח.

קפ) מ"ט אקרי הכי. בגין דכד בני עלמא (י) לא מכשרן עובדיהו, (יח) ת איהי דבחא לון, הה"ד, י והכיתי אתכם אף אני. דהא כל מאני קרבא דמלכא, בידה אתמסרן. הה"ד, ט הנה מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה. ובג"כ אורייתא שלימתא קב"ה יהבה לון לישראל, למיזכי בה לחיי עלמא, לאשתזבא מדינוי דההוא מזבח. מה דלית רשו לגבר אתרא לקרבא לגבה. קפא) וכי תימא, הא חמינא משה קריב לגבה שבעה יומין בקדמיתא. ת"ח, כתיב ט שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני. האי קרא על * כ"י אתמר,

חלופי גרסאות

מסורת הזהר

י (דברי הימים א' ה') זהר ויצא דף פ ציון ד'.
כ (קהלת א') ז (בראשית ב) זהר בראשית א' דף
רלג ציון ג' זהר ח"ג מד: ת"ז תי"ב כו. תי"ג כט.
ז"ח נה ט"ב ש"י. ח (יהושע ג) הקסה"ז אות יז. י (ויקרא כו) ז"ח מז ט"א ש"כ ט"ב ש"ה. ט (שה"ש
ג') זהר בראשית א' דף שמב ציון ב' דף שמג ציון א'. ט (שם ב').
דרך אמת (ו) וממלא. (ז) שאין מעשיהם הגונים. (ח) היא זובחת אותו.

מעלות הסולם

מאמר המזבח

הטעם שמלכות נקראת מזבח. ומשיב, משום
כאשר בני העולם אינם מטיבים מעשיהם היא
זובחת אותם, ז"ש והכיתי אתכם אף אני. כי כלי
מלחמה של המלך, נמסרו בידיה. ז"ש הנה
מטתו שלשלמה ששים גבורים סביב לה.
ולפיכך נתן הקב"ה תורה שלימה לישראל
לזכות בה לחיי עולם ולהנצל מהדינים של
אותו המזבח, מה שאין רשות לאיש אחר מלבד
הכהן לקרב אליה.

קפא) וכי תימא הא וכו': וכי תאמר
הלא ראינו כי משה קרב אצל המזבח בתחלת
שבעת ימים. דהיינו שבעת ימי המלואים.
ומשיב בוא וראה, כתוב שמאלו תחת לראשי
וימינו תחבקני. כתוב זה על כנסת ישראל
נאמר, כשהיא שורה בארץ הקודש, דהיינו
בזמן הזווג דפכ"פ ומלכות מאירה בהארט
ג"ה

יסוד שנקרא כ"ל וממלא לאותו המקום שנקרא
ים דהיינו מלכות, ז"ש כל הנחלים הולכים אל
הים, מזבח העולה שהיא מלכות היתה אצלו
אצל יסוד, תמיד.

קעט) הא ט' אמות וכו': הרי תשע
אמות, נגד תשע המדרגות שיש מכתר עד
יסוד שהוא בחינת צדיק, שהוא התשיעי מכלם
טוב ודאי. (עיין בסלם בראשית א' אות שכ"ה
בהמאמר ג' אתוון טו"ב) והוא כבנין אוצר
רחב מלמטה, וקצר מלמעלה, ז"ש ויבן ה'
אלקים את הצלע אשר לקח מן האדם לאשה.
ומזבח זה העליון שהוא מלכות היא אשתו
של אדם שלמעלה, היינו ז"א, ומשום זה נקרא
מזבח העולה. כמו שאתה אומר ארון הברית
וזהו כנסת ישראל ונקראת מזבח.

קפ) מ"ט אקרי הכי וכו': שואל מהו
(דטו"י דף רנ"ח ע"א י) דף רנ"ח ע"ב)

כד איהי שריא בארעא קדישא, בכל אינון שבעה יומין, כלהו בשלימו. הה"ד, (פ) שבעת ימים ימלא את ידכם. ובג"כ אקרון שבעת ימי המלואים דייקא. קפב) ומשה דאיהו לוי, מסטר דא קריב בקדמיתא לגבי האי מזבח, הה"ד, שמאלו תחת לראשי. מאי ראשי. אלא ברישא כד אתדבקת האי מזבח בההוא עולה, שמאלו א אתקשר בקדמיתא. ועכ"ד אתערו חבריא, ב בחלוק לבן, (א) שאין בו אימרא שמש. הה"ד, (ז) מחשוף הלבן אשר על המקלות. בגין דאע"ג דאיהו מסטר דדינא, אתלבש בחס"ד, וקריב לגבה, ואתער חס"ד עלאה בעלמא. קפג) ומאי קריב. פר ברישא תמיד של שחר עולה ודאי. ולבתר קריב פר חטאת למיהב שלמא בין ההוא פר חטאת, ואהרן דחב לגבה, כד עבד עגלא ה ודא, כנסת ישראל והחטאת לקבלה איהו. ודא פר כהן משיח, כד איהו חב לגבי מזבח, מה דלא אית בגבר ו אחרא אלא נוקבתא לחטאת, ולבתר קריב עולה לגבה. כיון דאתקריב עולה לגבי האי מזבח, כדין מלואים הוא. מלואים לעילא, מלואים לתתא. וכלהו עלמין בחדוה, דהא מטרוניתא אתחברת בבעלה, וכדין קריב לגבי ההוא מזבח איל המלואים, ויהיב מההוא דמא על תנוך אודנא דאהרן, בגין (ב) דתהוי רכיכא, למשמע ברכיכו, ולא בקשיו. ויקבל מלי דאורייתא, דלא לאפרדא תורה שבע"פ, מתורה שבכתב, ולאשלמא עלמין כלהו. וכן לבנוי.

מדר חסיד

חלוסי גרסאות

מסורת הזהר

א נ"א אתקרי נ"א אתקי (קרימונא). ב נ"א וחלוק (קרימונא). ה בכל הדסוסים נוסח אחר (עולה) מוקף. ו נ"א אחרי (קרימונא).

(ז) (ויקרא ח') זהר אמור דף ז ציון א'. (ז) (בראשית ל') ז"ה כרך כ' חקת דף כו ציון ג'.

דרך אמת (א) שאין בו שפה. (ב) שיהיה רק לשמוע.

מעלות הסולם

מאמר המזבח

לזה אומר שאין בו אימרא להאיר רק ממטה למעלה. אלא מתפשט להאיר בעולם. קפג) ומאי קריב. פר וכו': ומה הקריב בתחלה הקריב פר תמיד של שחר לעולה ודאי. ואח"כ, הקריב פר חטאת, לתת שלום בין אותו פר החטאת הרומז על המלכות, ובין אהרן שעשה את העגל וחטא אליה, כי זה כנסת ישראל מלכות, והחטאת כנגדה היא. (עיי' סלם תשא מאות נ"ט כל ההמשך) זה פר כהן המשיח כשהוא חוטא אל המזבח שהוא מלכות. מה שאין באיש אחר להקריב פר לחטאת, אלא נקבה מקריבים לחטאת. ואח"כ הקריב עולה אליה, וכיון שהקריב את העולה אל מזבח זה, אז מלואים הוא, מלואים למעלה, מלואים למטה. וכל העולמות הם בשמחה, כי המלכה התחברה בבעלה. ואז קרב אל אותו המזבח את איל המלואים, ונתן מן הדם על תנוד

ג"ר שנקראות קודש, ואז הנוקבא נקראת ארץ הקודש. ויש לה כל שבעת הימים כלם בשלימות היינו בהארץ ג"ר. ז"ש שבעת ימים ימלא את ידכם. ומשום זה בדיוק הם נקראים שבעת ימי המלואים.

קפב) ומשה דאיהו לוי וכו': ומשה שהוא לוי קו השמאל, מצד זה קרב בתחלה אצל מזבח זה. ז"ש שמאלו תחת לראשי. מהו פירוש של לראשי. ומשיב אלא בתחלה כשמתדבק מזבח זה שהוא מלכות בעולה ההוא היינו ז"א קו השמאל מתעורר ומתקשר בראשונה, ואעפ"כ עוררו החברים שמש בחלוק לבן בלי שפה, ז"ש מחשוף הלבן אשר על המקלות. כי אע"ג שהוא מצד הדין התלבש בלבוש של חסד וקרב אצלה, ועורר את חסד העליון בעולם כי אור החסד מאיר ומתפשט ממעלה למטה כי עליו לא היה שום צמצום. (דפו"י דף רנ"ח ע"ב)